

A kórház, kórtermi környezet, betegség, ágyazás, fekvés, fektetés. Kényelmi eszközök alkalmazása, mozgást segítő eszközök, betegmozgatás

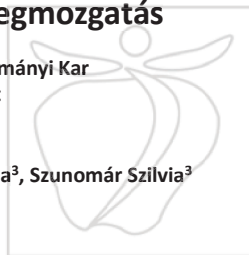
Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar
Ápolás és Betegellátás Intézet
Ápolástudományi Tanszék

Dr. Oláh András¹, Fullér Noémi², Germán Zsuzsanna³, Szunomár Szilvia³

¹egyetemi docens, dékánhelyettes, tanszékvezető

²tanársegéd, tanszékvezető-helyettes

³szakoktató

A kórház

➤ A kórházban a betegeket csoportosítják:

- Nem
- Kor
- Állapot(pl. belgyógyászat, sebészet)
- Az érintett szerv vagy szervrendszer (pl. szemészet, bőrgyógyászat)
- Súlyosság szerint (pl. intenzív osztály)

A kórház

➤ Ápolási intézet:

- Orvosi felügyeletet nem igénylő betegek
- Ápolási, szakápolási szolgáltatást nyújt

➤ Krónikus kórház:

- Hosszú ápolási idejű megbetegedések

A kórház

➤ Kórház:

- Belgyógyászat
- Sebészet
- Még legalább egy szakma
- Ultrahang
- Elektrokardiográfia
- Radiológia
- Laboratóriumi-diagnosztikai ellátás

A kórház

➤ Mátrix kórház:

- Szakterületek ellátása összevontan

➤ Szakkórház:

- Valamennyi egészségügyi szolgáltatás
- Teljes, általános diagnosztikai háttér

A kórház

➤ Országos intézet:

- Egészségügyi-szociális-családügyi miniszter irányításával

➤ Klinika:

- Orvostudományi, egészségtudományi képzést folytató egyetem szervezeti egysége

Bővebben: 60/2003. (X. 20.) ESzCsM rendeletben

Magyarországi főbb kórháztypusok

- Általános kórház (városi, fővárosi, megyei kórház)
- Szakkórház
- Gyermekkórház
- Rehabilitációs kórház
- Egyetemi klinika
- Országos intézet

Kórház igazgatás szervezete

➤ Az igazgatás szervezete:

- Főigazgató-főorvos
- Orvos igazgató
- Ápolási igazgató
- Gazdasági igazgató

Kórházi osztályok

➤ Klinikai osztályok (pl.):

- Általános sebészet
- Belgyógyászat
- Bőrgyógyászat
- Csecsemő és gyermekosztály
- Fül-orr-gégészet
- Geriátria
- Infektológia
- Intenzív osztály
- Kardiológia
- Neurológia
- Onkológia
- Pszichiátria
- Szülészet-nőgyógyászat
- Traumatológia

Kórházi osztályok

➤ Központi ellátást nyújtó osztályok:

- Kórházhigiéne
- Központi műtőegység
- Központi gyógyszerár
- Központi dietetikai szolgálat
- Központi diagnosztikai osztályok

Fekvőbeteg osztály

➤ Vezetők:

- Osztályvezető főorvos
- Osztályvezető főnővér

➤ Munkarend: (pl.)

Osztályon dolgozó orvosok munkarendje: (pl.)

-1 műszakos munkarend 8.00-16.00

-Ügyeletes osztályos orvos: 16.00-8.00 (hétköznap)

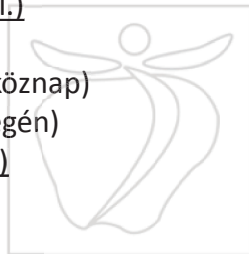
-Ügyeletes osztályos orvos: 8.00-8.00 (hétvégén)

Osztályon dolgozó ápolók munkarendje: (pl.)

1 műszakos munkarend: 8.00-16.00

2 műszakos munkarend: 6.00-18.00

3 műszakos munkarend: 6.00-14.00,14.00-22.00,22.00-6.00

Fekvőbeteg osztály

➤ Fekvőbeteg osztályon egyéb munkakört betöltő dolgozók:

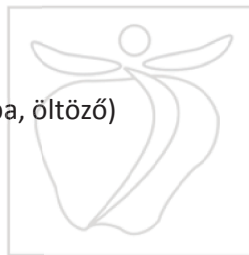
- Betegfelvételi adminisztrátor
- Gyógytornász
- Gyógyfoglalkoztatók
- Dietetikus
- Betegszállító
- Fizioterápiás asszisztens
- Takarítók

Fekvőbeteg osztály

➤ Fekvőbeteg osztály felépítése:

- Kórterem
- Kezelő helyiség
- Steril-anyagraktár
- Tiszta-anyagraktár
- Gyógyszerraktár
- Előkészítő-munkaszoba
- Szennyes és szeméttároló
- Személyi tartózkodó (nővérszoba, orvosi szoba, öltöző)
- Mosdók (személyzeti, beteg, látogató)
- Adminisztrációs helyiség
- Takarítószer és eszköztároló
- Étkeztető (betegkonyha)

Kezelő helyiség

Kórtermi környezet

- Megfelelő hangulatú
- Alvás-pihenés szükséglete
- Fizikális biztonság
- Megfelelő felszereltség
- Betegágyak közötti távolság: 3,6 méter
- Nővérhívó

Kórterem

Kórtermi környezet

- Kórterem higiénéje
- Szellőztetés
- Osztály tisztasága
- Berendezési tárgyak anyaga
- Berendezési tárgyak tisztíthatósága
- Privát szféra biztosítása
- Látogatási rend

Beteggy

- Mechanikus ágyak
- Modern beteggyak
 - Állíthatóság
 - Több részes ágyak
 - Matracvédők, gumilepedő – fertőtlenítés
 - Lefékezés
 - Ágyrács

Elektronikus ágytávirányító

Kerékkefékező kar

Betegágy

➤ Új típusú betegágy:

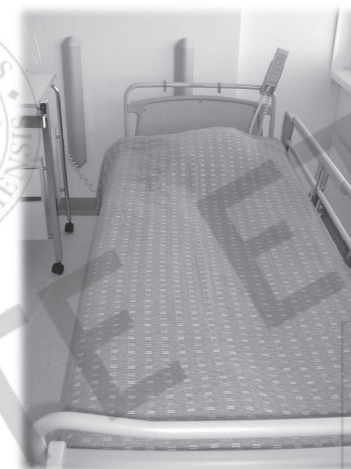
- 190 cm hosszú
- 90 cm széles
- 60 cm magas

➤ Funkcionális betegágy:

- Sodronya háromrészes

➤ Ápolási ágyak:

- Fekvőfelület több részre osztható

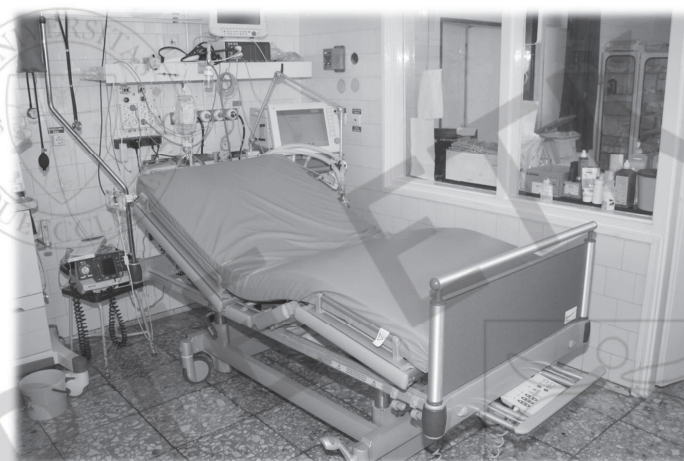
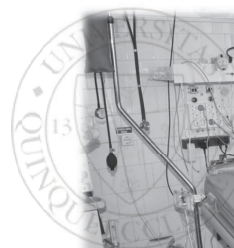
Elektromos kórházi ágy:

- Távirányítóval működtethető, széles és hosszú

Traumatológiai betegágy :

- Váza erős, sodronya merev

Intenzív ágy

Eltolható lábrészű beteggy:

- Nő a betegek önellátó képessége

Csecsemő- és gyermekágy:

- Mindig sűrű oldalráccsal

Szülőágy:

- Műtőasztallá alakítható, lábtartóval

Az ágy rendbetétele

- Fennjáró/fekvő beteg – ápolók száma
- Ágyzó kocsi
 - Ágynemű (párna-, takaró huzat, lepedő, harántlepedő)
 - Ruházat (pizsama, hálóing)
 - Szennyes tartó
 - Matracvédő (szennyeződés, rongálódás esetén cseréljük)
 - Gumilepedő
 - Gumikesztyű
 - Szék (amire majd összekészíthetjük a tiszta ágyneműt)

Ágyazó kocsi

Az ágy rendbetétele

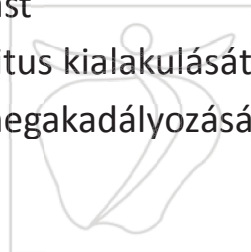
- Higiénés szükségletek kielégítésével együtt
- Időpont
- Szennyest azonnal a szennyes tartóba
- Van-e korlátozó tényező?
- Gumilepedő alkalmazása

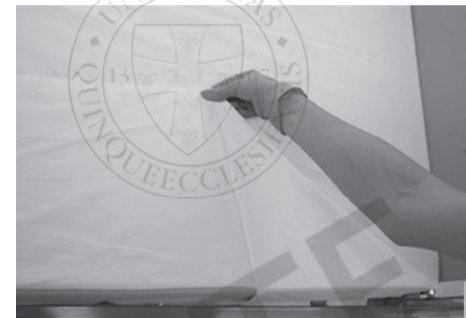
Az ágy rendbetétele

➤ A megfelelően elkészített ágy előnyei:

- Segít a páciensek mentális és fizikális gyógyulásában
- Jó közérzetet biztosít
- Elősegíti a kielégítő pihenést, alvást
- Megelőzi a bőr irritációját, decubitus kialakulását
- Segít a fertőzések terjedésének megakadályozásában

Az ágy rendbetétele

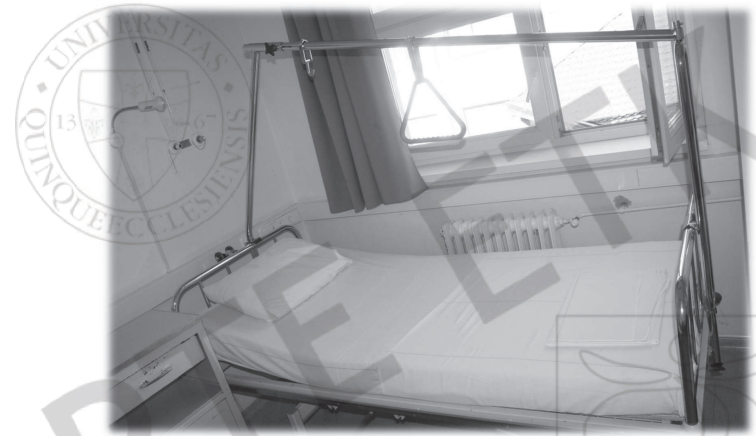
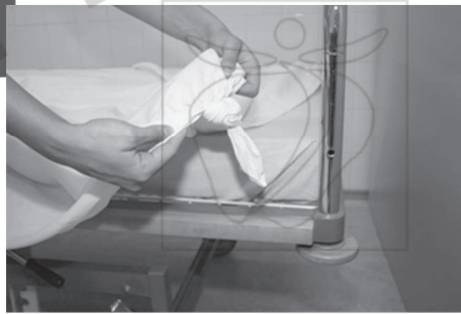
Angol sarok elkészítése

Az ágy rendbetétele

Csomózásos technika

Megfelelően előkészített betegágy

Ágyazás

➤ Vegyük figyelembe:

- Fennjáró beteg/fekvő beteg
- Vitális paraméterek
- Mobilizálás
- Beteg állapota

Ágyazás fekvő betegnél

Ágyazás fekvő betegnél

Ágyazás fekvő betegnél

Fekvés/fektetés

► Fekvés:

- Páciens saját maga választja meg testhelyzetét

Aktív hátfekvés

Passzív hátfekvés

Fekvés/fektetés

Aktív oldalfekvés

Fekvés/fektetés

Kényszerszertartások (hasi görcs esetén, hullaláb állás, vadászkutya fekvés)

Fekvés/fektetés

➤ A team tagok által előírt fekvési módok

Háton fektetés

Lapos nyújtott hátfekvés

Fekvés/fektetés

Oldalra fektetés

(fél)Fowler helyzet

Fekvés/fektetés

Shock fektetés

Hason fektetés

Fekvés/fektetés

➤ Trendelenburg

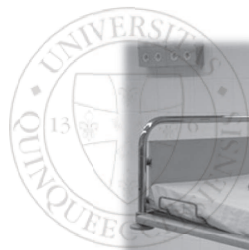
- Gravitáció elvén
- Vér az életfontos szervek felé áramlik
- Akut hypotonia és hypovolaemia kezelésére
- Újraélesztés közben?
- Shock
- Káros hatások? (pl. ICP emelkedése, magas BMI és tüdőbetegségek)
- Posturalis drainage részeként

➤ anti-Trendelenburg

- Perctérfogat csökken
- Tüdő rezerv kapacitása nő
- Koponyasérültek

Trendelenburg pozíció

Anti- Trendelenburg testhelyzet

Aktív és passzív helyzetváltoztatás

- A beteg segítség nélkül változtatja meg a helyét az ágyban
- A beteg csak segítséggel tud változtatni testhelyzetén
- Ápoló önálló feladata

Fektetés egyes vizsgálatokhoz

Térd-könyök pozíció

Térd-mellkas pozíció

Fektetés egyes vizsgálatokhoz

• Sims-helyzet

Kőmetező testhelyzet

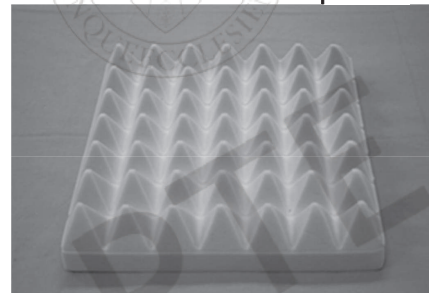
A páciens fektetéséhez felhasználható segédeszközök

➤ A beteg meg tudja tartani a kialakított pozíciót

Kényelmi eszközök

Antidecubitor ülőpárna

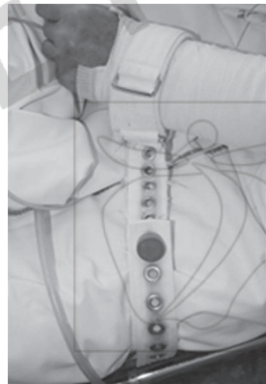

Ágykapaszkodó létra

Kényelmi eszközök

- Fürdetőkád kapaszkodó
- Trapézkorlát
- Ágyrács
- Betegrögzítő pántok

Sarok és könyök gyűrű

Kényelmi eszközök

Betegszállító kocsi

Ágylépcső

Szoba WC

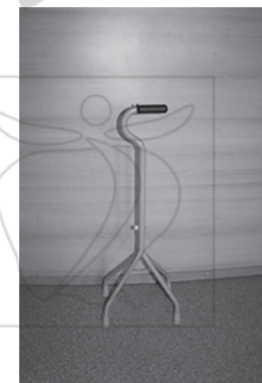

Helyváltoztatást, mozgást segítő eszközök

Járóbot

Három-néglábú bot

Helyváltoztatást, mozgást segítő eszközök

Könyökmankó

Hónaljmankó

Gurulómankó

Helyváltoztatást, mozgást segítő eszközök

Járókeret

Kerekes szék (elektromos)

Helyváltoztatást, mozgást segítő eszközök

Betegemelő székek
Rollátor

Betegemelő lift alkalmazásának irányelvei

- Biztonságos
- A legkevesebb erőbefektetéssel működnek
- Legyen biztonságos a testmechanika szempontjából
- Ne alkalmazzuk csecsemőknél és kisebb gyermekeknél
- Használjunk további betegrögzítő pántokat

Betegemelő

Betegemelő használata

Betegemelő használata

Betegemelő használata

Balesetek megelőzése

- Veszélyforrások megelőzése
- Betegágy megfelelő magasságban
- Ágyrács
- Használati tárgyak rendszeres ellenőrzése
- Tűzoltó készülékek működése, használata, elhelyezkedése
- Ne legyen akadályozó tárgy kórteremben, folyóson
- Megfelelő megvilágítás éjjel/nappal
- Vegyi anyag és gyógyszer elzárása
- Betegmozgatásnál segédeszközök használata
- Higiénés kézfertőtlenítés
- Sterilitás szabályai
- Vész esetén hívható telefonszámok, kódok (reanimációs team) ismerete

